

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kpkf.VI.39.556/2020/2.

A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella a tanács elnöke

Dr. Drávecz Margit Gyöngyvér előadó bíró

Dr. Nagy Szabolcs bíró

A személyesen eljáró felperes: felperes1 (cím1)

Az alperes: Igazságügyi Minisztérium (cím2.)

Az alperes képviselője: dr. Horváth Miklós kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kizárási indítvány megtagadása tárgyában indult közigazgatási jogvita

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezéssel támadott határozat: Győri Törvényszék 7.K.700.258/2020/3. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás, a kereset és a védirat

[1] A felperes 2019. április 25-én pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelmet nyújtott be az ügyintézésre kijelölt egyéb1 (a továbbiakban: Járási Hivatal) a település3 Törvényszék előtt 3.P.20.133/2018. számon indított, személyiségi jogok megsértése miatt indított peres eljárásban történő igénybevétel érdekében, a részére JSTK/PE/00441-4/2018. számon engedélyezett jogi segítségnyújtási támogatási ügyben.

[2] A kérelemnek eleget téve a kijelölt Járási Hivatal a 2019. május 13-án kelt PE/JSTK/978-3/2019. számú végzésével felperes jogi képviseletének ellátására név1 pártfogó

ügyvédet kirendelte, majd utóbb, a felperes kizárási indítványára reflektálva kérte, hogy az alperes, mint felügyeleti szerv az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 22. §-a, valamint 24. § (4) bekezdése alapján zárja ki az ügyintézésből és a jogi segítségnyújtási eljárás lefolytatására jelöljön ki más, azonos hatáskörű hatóságot.

[3] Az Igazságügyi miniszter a 2019. július 26-án kelt JSF/312/2019. számú végzésével a Járási Hivatalnak a kizárássra és más azonos hatáskörű szerv kijelölésére vonatkozó indítványát megtagadta. A kizárás iránti bejelentést megvizsgálva megállapította, hogy a Járási Hivatal PE/JSTK/978-3/2019. számú, pártfogó ügyvédet kirendelő végzésének meghozatala óta intézkedést igénylő eljárási cselekmény nem merült fel, jogi segítségnyújtási eljárás így jelenleg nincs folyamatban, ezért a kizárási ok bejelentésével kapcsolatban intézkedés megtételére nincs jogszabályi lehetőség. Rögzítette, hogy nem érkezett a felperestől olyan beadvány, amelyben a jogi segítségnyújtási támogatási ügy vonatkozásában kérte volna a Járási Hivatal kizárását.

[4] A végzés jogorvoslati tájékoztatója szerint – az Ákr. 112. §-ára figyelemmel a 116. § alapján – a kizárást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek nincs helye, az csak az ügy érdemében hozott határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg.

[5] A felperes a kizárást megtagadó végzés ellen 2019. augusztus 14-én keresetet nyújtott be a települési Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál, amelyben elsődlegesen a végzés megsemmisítését, másodlagosan a kiadmányozás időpontjára visszaható hatályú hatályon kívül helyezését és az Igazságügyi Minisztérium mint alperes kötelezését kérte arra, hogy más, azonos hatáskörű, a egyéb²i Kormányhivatalnak és a egyéb³ Kormányhivatalnak alá nem rendelt közigazgatási szervet jelöljön ki az alapul szolgáló támogatási kérelem elbírálására, és az újabb döntést az ügy elintézéséből ki nem zárt személy kiadmányozza. Harmadlagos kérelme az alperes sérelmezett végzésének megváltoztatására irányult azzal, hogy a bíróság állapítsa meg a Járási Hivatal vonatkozásában az általa is bejelentett kizárási ok fennálltát.

[6] Az alperes védiratában a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés d) pontja alapján a keresetlevél visszautasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a felperes olyan közigazgatási tevékenység jogszerűségét vitatja, amelynek vizsgálatát törvény kizárja. Kiemelte, hogy az Ákr. 16. § (4) bekezdés a) pontja a 116. § (1) és (2) bekezdésében foglalt főszabályt szűkíti, amikor kimondja, hogy az (1) és (2) bekezdésben foglalt esetekben sincs helye fellebbezésnek, ha az elsőfokú döntést a központi hivatal kivételével központi államigazgatási szerv vezetője hozta. Mivel egyfelől a támadott végzést központi államigazgatási szerv vezetője, az igazságügyi miniszter hozta, másfelől a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.) 39. § (11) bekezdése rögzíti, hogy az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyekben nincs helye fellebbezésnek, megállapítható, hogy a támadott végzéssel szemben nem volt helye fellebbezésnek, ezért annak bírósági felülvizsgálata sem kérhető.

[7] Az Ákr. 114. § (1) bekezdése alapján az ügyfél az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével a véglegessé vált döntés ellen indíthat közigazgatási pert. A támadott miniszteri végzés ellen azonban nem lehet közigazgatási pert indítani, mert bár az

véglegessé vált, azonban önálló fellebbezéssel nem támadható végzés, ami pedig kivételt képez.

[8] A felperes kizárási indítványára a település1 Törvényszék a 3.Kkk.670.060/2020/2. számú végzésével az eljárásra a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot jelölte ki.

Az elsőfokú bíróság végzése

[9] Az eljárásra kijelölt bíróságnak a szervezeti átalakulás folytán a jogutóda, a Győri Törvényszék, mint elsőfokú bíróság a 2020. május 14. napján meghozott 7.K.700.258/2020/3. számú végzésével a keresetlevelet a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja alapján visszautasította. Megállapította, hogy a felperes olyan közigazgatási tevékenység jogszerűségét vitatta, amelynek vizsgálatát törvény kizárja. A kizárási indítványt elutasító végzés ellen az Ákr. 112. §-ára, 114. § (1) bekezdésére figyelemmel sem az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja, sem a Jst. 39. § (11) bekezdése alapján nincs helye önálló fellebbezésnek, ezért ellene közigazgatási per nem indítható. Erre tekintettel a felperes által vitatott közigazgatási tevékenység bírósági felülvizsgálata kizárt.

[10] Az elsőfokú bíróság a végzést a felperes számára elektronikus úton 2020. június 24. napján kézbesítette.

A fellebbezés és az észrevétel

[11] A felperes a 2020. június 4-én, még a végzés közlése előtt, elektronikusan benyújtott fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését, más, azonos hatáskörű, a település1 Törvényszéken és a település2 Törvényszéken kívüli bíróság általi újabb határozat hozatalának elrendelését kérte azzal, hogy az eljárás során az ügy érdemében való határozathozatalnak van helye, másodlagosan a végzés megváltoztatását és a keresetlevél visszautasításának mellőzését indítványozta. Előadta, hogy a fellebbezési eljárásból név2 és tanácsának tagjai, illetve a település1 Törvényszékről, a település3 Törvényszékről, illetve ezek jogelődjeitől kirendelt bírák kizártak. Indítványozta továbbá, hogy az Ákr. 24. § (4) bekezdése alapján az eljáró hatóság kizárása tárgyában hozott felügyeleti szerv általi döntés Ákr. 121. § (4) bekezdése szerinti közigazgatási perbeli megtámadhatóságának megengedhetősége kérdésében – e kérdés eldöntése idejére jelen eljárás felfüggesztése mellett – jogegységi eljárás lefolytatását azzal, hogy a jogegységi tanács akként határozzon, hogy a „lex generalistól” eltérően az Ákr. 121. § (4) bekezdése értelmében az eljáró hatóság kizáráskijelölése tárgyában hozott felügyeleti szerv által hozott döntés önállóan peresíthető. Kézbesítési kifogással élt továbbá az elsőfokú végzés postai úton történő kézbesítésének szabálytalan volta miatt és kérte megállapítani, hogy ahhoz joghatás nem fűződik. E körben hivatkozott arra, hogy a Rendelkezési Nyilvántartásban a részére a postai kézbesítés lehetőségét kizárta, továbbá a keresetlevelében az elektronikus kapcsolattartás vállalására vonatkozó szándéknyilatkozatot tett, mely alapján az elsőfokú bíróságnak a végzést elektronikus úton kellett volna kézbesítenie. Sérelmezte a település1 Törvényszéknek a jelen ügyben eljáró bíróság vonatkozásában hozott kijelölő végzését is és kérte annak hatályon

kívül helyezését is. Ennek kapcsán a fellebbezésében abszolút hatályon kívül helyezési okként hivatkozott a Kp. 10. § (1) bekezdés h) pontjára és (4)-(5) bekezdésére.

[12] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság végzése érdemben nem megalapozott, mert bár helyesen hívta fel a vonatkozó anyagi jogi és Ákr.-beli rendelkezéseket, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy az Ákr. jogorvoslatokról (különösen a fellebbezésről) szóló fejezete „lex generalis”, főszabályszerű és általános jelleggel szabályozza a döntések elleni jogorvoslat rendjét. A „lex generalis”-hoz képest eltérő speciális szabályt tartalmaz az Ákr. 24. § (4) bekezdése és 121. § (4) bekezdése, melyekből következően az eljáró hatóság kizárása tárgyában hozott döntés felügyeleti eljárásban hozott döntésnek minősül, mely ellen közigazgatási per indítható.

[13] Az alperes a fellebbezésre észrevételt nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felperes fellebbezése alaptalan.

[15] A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés keretei között bírálta el.

[16] Ennek kapcsán a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes jogi segítségnyújtási támogatási ügyében kijelölt Járási Hivatal által előterjesztett relatív kizárási indítvány tekintetében hozott, a kizárás és más azonos hatáskörű szerv kijelölése iránti indítványt megtagadó végzés közigazgatási jogvita tárgya lehet, ellene önálló közigazgatási per indítható, avagy az elsőfokú bíróság jogértelmezésével egyezően a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt pergátló akadály alapján e közigazgatási tevékenység bírósági felülvizsgálatát törvény kizárja.

[17] A Kúria rámutat arra, hogy a fellebbezési eljárásnak nem képezte a tárgyát az elsőfokú bíróság kijelölésének a kérdése, mert az külön eljárás tárgya volt, mint ahogy a felperes kézbesítési kifogásának vizsgálata sem, amelynek elbírálását a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 138. § (1) bekezdése kifejezetten az elsőfokú bíróság hatáskörébe utalja. A Kúria a fellebbezéssel támadott végzés vizsgálatára jogosult, ezért ebben az eljárásban a külön eljárásban született, a Győri Törvényszék jogelődjét kijelölő település1 Törvényszéki végzés vizsgálatára nem kerülhetett sor.

[18] A Kúria rögzíti, hogy a felperes arra helyesen mutatott rá a fellebbezésében, hogy a kizárási eljárásra és döntésre az Ákr. az általános (generalis) szabályokhoz képest speciális szabályokat állapít meg (24. §). Mivel a kizárás az ügy elfogulatlan intézéséhez fűződő lényeges érdek biztosítója, ezért garanciális szabályként került beiktatásra, hogy a kizárásról a hatóság végzésben dönt és azt az ügyféllel is közli [24. § (3) bekezdés], továbbá az

intézményi kizárási okok esetében a felügyeleti szervnek kell bejelenteni a kizárási ok fennállását és ő folytatja le a kizárási eljárást a 24. §-ban részletezett módon.

[19] Az alperes a védiratában helyesen hivatkozott arra, hogy a kizárás és más, azonos hatáskörű hatóság kijelölése tekintetében a hatáskör gyakorlója a felügyeleti szerv, az igazságügyi miniszter, amelyet nem érint a kiadmányozási jog átengedése, mely nem azonos a hatáskör átruházásával. Az igazságügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos egyes feladat- és hatáskörökről szóló 362/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az igazságügyi miniszter feladat- és hatáskörében gyakorolja a felügyeleti szerv jogköreit, a település¹ és megyei kormányhivatal és a járási hivatal 6. § b) és c) pontja szerinti, valamint a egyéb³ Kormányhivatala 7. §-a szerinti feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben. A felügyeleti szervnek a kizárási eljárásra és döntésre vonatkozó hatáskörében hozott végzése ellen – miként az alperes e tárgyban helyes jogorvoslati tájékoztatást adott – önálló fellebbezésnek nincs helye.

[20] Az Ákr. 112. § (2) bekezdés kógens rendelkezése alapján az Ákr. maga határozta meg taxatív felsorolásban, hogy mely végzések ellen enged önálló jogorvoslatot és a kizárás tárgyában (beleértve a kizárás megtagadását is) hozott végzés vonatkozásában az önálló jogorvoslatot nem biztosította az ügyfél részére. Az ilyen végzés csak az eljárást lezáró döntés elleni jogorvoslatban támadható. Helyesen érvelt továbbá az alperes a védiratában azzal is, hogy az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja, valamint a Jst. 39. § (11) bekezdése úgyszintén a támadott végzéssel szembeni fellebbezés kizárásáról rendelkezett.

[21] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen észlelte, hogy a kizárási indítványt elutasító végzés ellen sem az Ákr., sem a Jst. alapján nincs helye önálló fellebbezésnek, ebből következően – figyelemmel az Ákr. 114. § (1) bekezdésében foglaltakra –, ellene közigazgatási per nem indítható, a felperes a keresetlevélben olyan közigazgatási tevékenység jogszerűségét vitatta, melynek vizsgálatát törvény kizárja.

[22] A felperes a fellebbezésében tévesen hivatkozott az Ákr. 121. § (4) bekezdésére a kizárási indítványt elutasító végzés kapcsán. E szabály szerint a felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg. A Kúria kiemeli, hogy az alperesnek a kizárás-kijelölés tárgyában biztosított felügyeleti szervi jogköre nem azonosítható a felügyeleti eljárással, mely az Ákr. 113. § (2) bekezdés b) pontja szerint kizárólag hivatalból induló jogorvoslati eljárás, mely hivatalbóli döntésfelülvizsgálat kapcsán a felügyeleti szerv „kijavítja” a helyes jogalkalmazást akadályozó, gátló hibákat, illetve hiányosságokat. A kizárás-kijelölés kapcsán az Ákr. a bírói út lehetőségét nem nyitotta meg, erre vonatkozó kifejezett rendelkezésként – a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben – az Ákr. 121. § (4) bekezdése nem értelmezhető.

[23] A felperes által felvetett jogegységi eljárás lefolytatása indítványozása a normaszövegben állított ellentmondás okán nem lehetséges, a jogegységi eljárás indításának feltételei (a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdése) hiányában az eljárás felfüggesztésére sem kerülhetett sor.

[24] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság végzését helyes indokainál fogva a Kp. 114. § (5) bekezdése alapján helybenhagyta.

[25] Megjegyzi a Kúria, hogy a felperes az alperes személyét az Ákr. 24. § (4) bekezdésére tekintettel tévesen jelölte meg, az igazságügyi miniszter a hatáskör gyakorlója, ez azonban a pergátló akadály okán meghozott, a keresetlevelet visszautasító döntésre tekintettel nem bírt jelentőséggel, a fellebbezés ettől még elbíráható volt, mert ennek csak akkor lett volna relevanciája, ha az ügy érdemében döntés lett volna hozható.

Záró rész

[26] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A másodfokú eljárásban az alperesnek perköltsége a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó a Pp. 81-82. §-ok figyelembevételével nem merült fel, e tárgyban a Kúriának döntenie nem kellett.

[28] A fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[29] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. szeptember 7.

dr. Márton Gizella s.k.
a tanács elnöke

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
előadó bíró

dr. Nagy Szabolcs s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő